

Kapsuła, w której znajduje się ten pergamin, należy do Kościoła Zbawiciela w Sopocie. Kamień węgielny pod ten kościół został położony 22 października 1899 roku, w 41. urodziny Największej Opiekunki Jej Wysokości Cesarzowej i Królowej Augusty Wiktorii. Budowa zakończona została 31 października 1900 roku, nabożeństwo poświęcenia i zawieszenia dzwonów na wieży ma miejsce dzisiaj, a poświęcenie całego kościoła odbędzie się – z woli Bożej – na jesień tego roku (1901).

Na rozkaz Jego Wysokości Cesarza i Króla Wilhelma I budową zarządzała Tajna Rada Budowlana pod przewodnictwem Pana von Tiedemanna w Poczdamie, wspierana przez królewskiego mistrza budowlanego Kecktona w Poczdamie i architekta Riemascha jako miejscowego kierownika budowy.

Do Parafialnej Rady Kościelnej należą obecnie: kaznodzieja Zeller, przewodniczący – aptekarz Zollfeld, zastępca przewodniczącego – Sulleg, skarbnicy – Bielefeldt, Jahnke.

Do reprezentacji parafii należą – Albrecht, Döppner, Gölldack, Klingenberg, May, Müller, Rick, Rink, Schulz, Wagner, Werner, Behrend.

Władze kościelne wybrały komitet budowy kościoła i przekazały mu wszelkie upoważnienia względem budowy ewangelickiego Kościoła Zbawiciela. Komitet budowlany składa się z: porucznika w stanie spoczynku Burruckera, przewodniczącego – aptekarza Zollfeldta, zastępcy przewodniczącego, Tajnej Rady Budowlanej pod przewodnictwem von Tiedemanna, rektora Jahnke, protokolanta – rentiera Karla Schulza i kaznodziei Zellera. Komitet wspierany jest przez Ewangelickie Stowarzyszenie Budowy Kościoła w Sopocie, które istotnie przyczyniło się do zapewnienia środków na budowę kościoła i jego wyposażenie.

W skład zarządu stowarzyszenia wchodzi: porucznik Burrucker, kierownik szkoły Witt, zastępcy przewodniczącego – rektor Jahnke i nauczyciel Ernst Hoffmann, sekretarz – fryzjer Wohler i skarbnik – woźny sądowy – Wellermann.

Roboty murarskie i ciesielskie zostały przekazane mistrzowi budowlanemu w Sopocie – Wilhelmowi Lippcke. W dalszej kolejności w robotach uczestniczyli: kamieniarz – Wichert z Gdańska, kowal – Gröning z Sopotu, dekarz – Blaschkowski z Gdańska, blacharz – Walz z Sopotu, stolarz Frieböse z Sopotu, ślusarz – Döppner z Sopotu, malarz – Groll z Sopotu,

malarz historyczny – Rusch z Berlina, inżynier Schmidt z Gdańska (prace w miedzi na wieży kościelnej) i inżynier Kelling z Berlina (ogrzewanie). Cegły pochodzą z cegielni Paula Dittricha z Wysokiej Wody koło Sopotu. Kamienie i materiały do budowy ambony, ołtarza i sklepień zostały dostarczone przez Zakłady Siegerdorfer. Wsporniki i kapitele sklepień przy ołtarzu wykonał nadworny kamieniarz Fiebiger z Poczdamu. W budowie uczestniczył też szlifierz Tetzlaff z Gdańska i stolarz Felski z Sopotu.

Dzwonnicę ufundował kupiec Eduard Herbst z Łodzi, a trzy dzwony zostały odlane przez ludwisarza Jeana Collier z Gdańska. Organy wykonała firma A. Terletzki (właściciel Ed. Wittek) z Elbląga, a zegar na wieży – ufundowany przez rentiera Karla Schulza – firma C.F. Rochlitz z Berlina. Ołtarz (fundator – właściciel ziemski Maurach z Gdańska), ambonę (ufundowaną przez nauczyciela i organistę Ed. Hildebranda z Sopotu) i prospekt organów (ufundowany przez Ewangelickie Stowarzyszenie Budowy Kościoła w Sopocie) zostały wykonane przez pracownię Kuntzacha, dostawcy dworskiego z Wernigerode w Herzu. Ozdobione witrażami okna na chórze zostały ufundowane przez Jego Wysokość. Sześć trójdzielnych okien w nawie fundują: mistrz nadworny Ich Wysokości – ekscelencja Freiherz z Mirbachu, porucznik Burrucker, konsul Heinricha Brandt, żona kupca Herbsty, Ewangelickie Stowarzyszenie Budowy Kościoła z Berlina i Ewangelicki Związek Pomocy z Berlina. Okna te zostały wykonane w pracowni de Contini w Brukseli. Wszystkie inne okna z witrażami wykonane są przez pracownię Bucha z Berlina. Krzyż na wieży ufundował i wykonał ślusarz Döppner z Sopotu, piorunochron ufundował rentier Spindler z Sopotu – wykonany został przez jego spadkobierców z Gdańska.

Sopot, 18. kwietnia 1901.

E. Hoffmann

Tłumaczenie: Joanna Żywina